

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **JUDr. R. V.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2017, čj. 33 Ad 37/2015-29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Klíčovou otázkou tohoto případu je, zda pojištěnci, jenž splnil podmínky nároku na starobní důchod a přitom po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral invalidní důchod, lze upravit (zvýšit) tento invalidní důchod obdobně jak je tomu u důchodu starobního (§ 34 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

[2] Žalobkyně pobírá od 22. 10. 2009 plný invalidní důchod, který byl od 1. 1. 2010 transformován na invalidní důchod III. stupně. Dne 23. 7. 2012 žalobkyně požádala žalovanou o přiznání starobního důchodu. Žalovaná tuto žádost zamítla rozhodnutím ze dne 22. 8. 2012, neboť jí náležel invalidní důchod, který byl ke dni podání žádosti vyšší (§ 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Dne 14. 10. 2015 žalobkyně požádala žalovanou o úpravu (zvýšení) invalidního důchodu za období její výdělečné činnosti pokryté důchodovým pojištěním, tj. od 25. 5. 2012 do 31. 12. 2012 a pak ještě od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014, a to stejným způsobem, jak je prováděna úprava starobních důchodů (§ 34 odst. 4 cit. zákona). Rozhodnutím ze dne 3. 11. 2015 žalovaná žádost o zvýšení starobního důchodu zamítla. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí námitky. Žalovaná rozhodnutí změnila tak, že ve výroku nahradila slova „starobního důchodu“ slovy „invalidního důchodu“ a ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalobkyně se bránila žalobou, kterou krajský soud výše označeným rozsudkem zamítl.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti, vyjádření žalované a repliky stěžovatelky

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Uvádí, že jako osoba samostatně výdělečně činná, která vykonávala vedlejší samostatnou činnost, měla povinnost odvádět pojistné (zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti). Zákon přitom nerozlišoval, zda stěžovatelka je invalidní v III. stupni, nebo pobírá starobní důchod. Má tedy za to, že se její invalidní důchod má zvýšit obdobně (ve smyslu § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění), jako by byl zvýšen její starobní důchod (pokud by jej pobírala). Považuje za diskriminační, pokud jí zákon nepřiznává stejná práva jako osobám pobírajícím starobní důchod.

[4] Žalovaná navrhuje kasační stížnost zamítnout. Podle cit. § 34 odst. 4 lze upravit pouze výši starobního důchodu. Ustanovení není diskriminační. Ve smyslu čl. 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod mají občané právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, avšak tohoto práva se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které jej provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny).

[5] Stěžovatelka v replice zdůraznila, že osoba pobírající starobní důchod má nárok na úpravu důchodu, kdežto invalidní důchodce nikoliv. V tom spatřuje nerovnost a rozpor zákona o důchodovém pojištění s ústavním pořádkem.

III. Právní hodnocení

[6] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Mezi stěžovatelkou a žalovanou není spor o skutkový stav. Ze správního spisu plyne, že stěžovatelka pobírala invalidní důchod od 22. 10. 2009. Z potvrzení ČSSZ ze dne 14. 10. 2015 je patrné, že stěžovatelka byla během doby, v níž pobírala tento důchod, účastna důchodového pojištění, neboť vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, a to od 25. 5. 2012 do 31. 12. 2012 a dále pak od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014.

[9] Stěžovatelce byl vyplácen invalidní důchod. I přes její zdravotní omezení ovšem vykonávala vedlejší činnost jako osoba samostatně výdělečně činná [§ 9 odst. 6 písm. b) zákona o důchodovém pojištění]. Tvrdí, že její příjem dosáhl výše rozhodné částky (ve smyslu § 10 odst. 2, věty první, zákona o důchodovém pojištění), a proto jí vznikla povinnost platit pojistné na důchodové zabezpečení [§ 3 odst. 4, § 5b odst. 2 písm. b) a § 13a odst. 1 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení]. Domnívá se tedy, že má nárok na úpravu (zvýšení) invalidního důchodu, tj. stejný nárok, jaký by měla, pokud by pobírala starobní důchod. Stěžovatelka a žalovaná se proto prou o výklad § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, konkrétně o otázku, zda se má stěžovatelčina účast na důchodovém pojištění (v době, kdy již pobírala invalidní důchod) promítnout do výše jejího invalidního důchodu.

pokračování

[10] NSS předesílá, že § 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, o němž stěžovatelka v žalobě tvrdí, že je v rozporu s ústavním pořádkem, se posuzované otázky týká jen nepřímo. Dle tohoto ustanovení platí, že pokud jsou *současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší* [...] *Dnem úpravy výplat důchodů pro souběh zanikají nároky na důchody, které se nevyplácejí* [...] (zvýraznění doplněno). V této kauze totiž vůbec nejde o to, zda ČSSZ oprávněně zamítla žádost stěžovatelky o starobní důchod ze dne 23. 7. 2012 (již přiznaný invalidní důchod byl k požadovanému datu přiznání důchodu, tj. ke dni 25. 5. 2012, vyšší, než starobní důchod, který by ji jinak byl přiznán). Proti tomuto rozhodnutí stěžovatelka ostatně ani nepodala námitky a dále pobírala invalidní důchod, který byl vyšší a pro ni výhodnější. Vedle pobírání invalidního důchodu III. stupně rovněž byla osobou samostatně výdělečně činnou a platila pojistné. Stěžovatelka se sice domnívá, že právě cit. ustanovení je příčinou toho, že se nemůže domoci navýšení výpočtového základu pro její invalidní důchod. V tom se však mylí. Pravým důvodem její nevole je § 34 odst. 4 téhož zákona.

[11] Zákon o důchodovém pojištění v § 34 odst. 4 umožňuje zvýšit procentní výměru starobního důchodu pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod v plné výši, za každých 360 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 0,4 % výpočtového základu (zvýraznění doplněno).

[12] Krajský soud se žalobou pečlivě zabýval, uplatněné námitky však nepovažoval za důvodné. Mj. konstatoval, že z „*jazykového a systematického výkladu* [§ 34 odst. 4 cit. zákona] *plyne, že toto ustanovení se vztahuje ze své dílky i z kontextu svého zařazení pouze na řádný starobní důchod přiznaný podle § 29 odst. 1 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění*“ (s. 7 rozsudku). S tímto závěrem se NSS ztotožňuje a v podrobnostech na důkladné odůvodnění rozsudku krajského soudu odkazuje.

[13] NSS předesílá, že práva na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci (čl. 30 Listiny základních práv a svobod) se lze domáhat pouze v mezích zákonů, které toto právo provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny). V tomto případě jde o zákon o důchodovém pojištění a zejména o rozsah použití § 34 odst. 4 a jeho údajný diskriminační účinek. Právě cit. čl. 41 odst. 1 Listiny je jednak limitem ochrany sociálních práv, jednak požadavkem, aby soudy při výkladu mezi sociálních práv postupovaly zdrženlivě a aktivisticky nepřepisovaly text zákona, který schválil demokraticky zvolený zákonodárce (srov. např. Wintř, J. Komentář k čl. 41 Listiny. In: Wagnerová, E. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 837).

[14] Nastavení důchodového systému je primárně otázkou ekonomickou a politickou, za jejíž řešení nese politickou odpovědnost zákonodárce. Ústavní soud se opakovaně zabýval mezemi přezkumu ústavnosti zákonné úpravy sociálního zabezpečení. V jednom z pilotních nálezů konstatoval, že „*každý systém sociálního zabezpečení nese s sebou zvýhodnění nebo znevýhodnění určitých sociálních skupin, podle toho, je-li preferováno spíše hledisko solidarity nebo upřednostňována zásada ekvivalence. Tato úprava je vyhrazena zákonodárci, který nemůže postupovat libovolně, ale při stanovení preferencí musí přiblížit ke sledovaným veřejným hodnotám. V oblasti, která byla předmětem posuzování, jde o oblast ekonomického zákonodárství, má zákonodárce podstatně širší prostor, než v zákonech, které se bezprostředně dotýkají základních lidských práv a svobod*“ [náleze ze dne 12. 4. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 12/94 (N 20/3 SbNU 123; 92/1995 Sb.), zvýraznění doplněno]. Jednotlivá kritéria ústavnosti sociálních norem v následujících nálezech precizoval [srov. např. náleze ze dne 20. 6. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 36/11 (N 111/69 SbNU 765; 238/2013 Sb.), *Zdravotnické standardy a nadstandardy* a tam v bodě 56 cit. judikaturu]. V tomto sporu ovšem

není třeba složitě testovat ústavnost přiměřenosti výše invalidního důchodu stěžovatelky. Stěžovatelce jde pouze o to, zda výhoda, kterou zákon o důchodovém pojištění poskytuje starobním důchodcům, avšak ne důchodcům invalidním, nezakládá *neprůpustnou* nerovnost.

[15] Stěžovatelka se prostřednictvím poměrně strohých odkazů na obecná ustanovení Listiny základních práv (Hlava první Listiny) a na § 1 odst. 1 písm. f) zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon), dovolává rovnosti mezi invalidními a starobními důchodci při uplatnění nároku na úpravu (zvýšení) důchodu. Obecná ustanovení Listiny však neposkytují garanci (pomyslné) absolutní rovnosti. Ne každá situace je totiž srovnatelná, nesrovnatelné situace pak ale nemohou zakládat nerovnost. Neprůpustnou nerovnost (protiprávní diskriminaci) lze shledat pouze tehdy, pokud se s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro uplatněný rozdílný přístup [srov. např. nález ÚS ze dne 21. 1. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02 (N 11/29 SbNU 79; 40/2003 Sb.) a další]. NSS pro úplnost uvádí, že v této věci není argumentováno žádným zakázaným diskriminačním kritériem ve smyslu antidiskriminačního zákona.

[16] Důchodový systém je nástrojem sociální politiky státu. Český důchodový systém je založen na principu solidarity, nikoliv na přísném principu zásluhovosti (ekvivalence), jehož se stěžovatelka svou žádostí v určité podobě domáhá. Vůdčím kritériem pro určení výše důchodu je to, kolik v současné době odvádějí pojištěnci do systému důchodového pojištění. Dalšími (vedlejšími) proměnnými, které ovlivňují výši konkrétního důchodu, je to, *kolik let a v jaké výši* pojištěnec do systému důchodového pojištění přispíval [k tomu podrobněji viz nález ÚS ze dne 23. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 8/07 (N 61/56 SbNU 653; 135/2010 Sb.), *Redukční hranice pro výpočet procentní výměry důchodu* a tam cit. judikaturu].

[17] Jak starobní, tak invalidní důchod se skládá ze dvou složek, a to ze *základní výměry* stanovené pevnou částkou pro všechny druhy důchodů bez ohledu na dobu pojištění a výši výdělku a z *procentní výměry* reflektující předchozí výdělky pojištěnce (§ 33, resp. § 41 zákona o důchodovém pojištění). Procentní výměra důchodu, o níž stěžovatelce jde, se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu (§ 4 odst. 2 téhož zákona). Ve smyslu § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění mají starobní důchodci, na rozdíl od důchodců invalidních, možnost zvýšit výpočtový základ, a tedy i procentní výměru jejich budoucího důchodu tím, že vedle pobírání důchodu pracují a odvádějí pojistné. Zákon o důchodovém pojištění invalidním důchodcům, kteří rovněž odvádějí pojistné, stejnou výhodu neposkytuje. Pracující invalidní důchodce ovšem musí, splní-li kritéria stanovené zákonem – stejně jako starobní důchodci – odvádět pojistné na důchodové pojištění.

[18] Ačkoliv se stěžovatelce jeví rozlišování mezi kategoriemi starobních a invalidních důchodců jako diskriminační, není tomu tak. Logika invalidního a starobního důchodu je odlišná. Institut starobního důchodu, jakkoliv stojí na principu solidarity, zohledňuje i princip zásluhovosti (viz bod [16] shora), kdežto úprava invalidních důchodů vychází hlavně z principu sociální solidarity a kompenzace – zásluhovost se do výše tohoto důchodu promítá jen v omezené míře skrze výpočet procentní sazby invalidního důchodu. Účelem starobního důchodu je krýt životní náklady pojištěnce poté, co dosáhne důchodového věku; předpokládá se totiž, že po dosažení tohoto věku se pojištěnec nebude schopen sám žít. Ve výši konkrétního důchodu se přitom v zákonodárcem určené míře odráží i to, jakou měrou pojištěnec přispíval do systému důchodového pojištění, nebo zda do tohoto systému ještě přispívá (viz § 34 zákona o důchodovém pojištění). Smysl invalidního důchodu je naproti tomu odlišný. Invalidní důchod nastupuje v mimořádné situaci, kdy pojištěnec

pokračování

z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen (v zákonem určené míře) vykonávat soustavnou výdělečnou činnost (§ 39 odst. 1 cit. zákona), ačkoliv nebýt zdravotního omezení, výdělečné činnosti by schopen byl. Invalidní důchod proto *kompensuje* ztrátu schopnosti pojištěnce žít se a u pojištěnců, kteří pobírají invalidní důchod III. stupně (do 31. 12. 2009 plný invalidní důchod) dokonce *nabrazuje* dlouhodobý výpadek z příjmů z výdělečné činnosti. Nelze proto jednoduše srovnávat mezi instituty starobního a invalidního důchodu.

[19] Zákon o důchodovém pojištění v § 34 dává pojištěnci, který splňuje podmínky nároku na starobní důchod, hned několik způsobů, jak zvýšit procentní výměru starobního důchodu, nikoliv však důchodu invalidního. Přitom precizně rozlišuje různé situace, kdy a za jakých podmínek si pojištěnec může po vzniku nároku na starobní důchod přilepšit. Pojištěnci, kteří dosáhli důchodového věku a zároveň mají splněnou minimální dobu pojištění, mohou např. odložit pobírání starobního důchodu a nadále pracovat, čímž si za každých 90 kalendářních dnů výdělečné činnosti polepší o 1,5 % výpočtového základu (§ 34 odst. 2). Nutnou podmínkou pro aplikaci tohoto ustanovení ovšem je i to, že pojištěnec nepobírá ani invalidní důchod III. stupně. Ust. § 34 odst. 4 pak umožňuje pojištěnci zvýšit procentní výměru starobního důchodu, i pokud vedle pobírání plné výše starobního důchodu vykonává výdělečnou činnost, z níž je odváděno pojistné. Zákonodárce tak stimuluje pojištěnce jednak k setrvání v produktivním věku, jednak navyšuje objem příspěvků do systému důchodového pojištění o pojistné, které by jinak tito pojištěnci již neodváděli. I dle důvodové zprávy k zákonu č. 306/2008 Sb., jímž byl do zákona o důchodovém pojištění vložen § 34 odst. 4, se uvádí, že jde o „rozšíření možnosti postupného odchodu z ekonomické aktivity spočívající v tom, že umožňuje souběh výdělečné činnosti po dosažení důchodového věku a pobírání starobního důchodu v plné výši s možností stanovit vyšší procentní výměry s přihlédnutím k této výdělečné činnosti“ (sněmovní tisk č. 435, 5. volební období 2006 - 2010, digitální repozitář, www.psp.cz, zvýraznění doplněno).

[20] Takové rozlišení kategorií pojištěnců, kteří pobírají starobní a invalidní důchod, je opodstatněné. Ustanovením § 34 odst. 4 zákonodárce záměrně rozšířil dosavadní možnosti pojištěnců, kteří splnili zákonné požadavky na přiznání starobního důchodu, i nadále setrvat v jejich výdělečné činnosti, čímž mj. *obohacují* i systém důchodového pojištění. Zřejmým účelem tohoto ustanovení je oddálit odchod pojištěnců, kteří jsou i navzdory jejich věku nadále čilí a vitální, na ekonomickou periferii. Benefitem, který pak toto ustanovení těmto pojištěncům poskytuje, je zvýšení výpočtového základu pro procentní výměru starobního důchodu ve výši 0,4 % za každých 360 kalendářních dnů následné výdělečné činnosti. Výhoda pro starobní důchodce není arbitrární. Zákonodárce využil jako kritérium odlišení různých skupin obecně známou skutečnost, že někteří pojištěnci nadále pracují, i když splnili zákonné podmínky pro přiznání starobního důchodu. Naproti tomu se obecně nepředpokládá, že pojištěnec, který pobírá invalidní důchod, i po dosažení důchodového věku pracuje v takovém rozsahu (§ 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění), že mu vzniká jako osobě samostatné výdělečné činné povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění.

[21] Koncepce starobního a invalidního důchodů jsou natolik rozličné, že mezi principy a pravidly, jimiž se tyto důchody řídí, nelze volně zaměňovat, resp. je obojsměrně používat. Dle NSS je zákonodárcem zvolené kritérium odlišení opodstatněné, neboť výchozí situace pojištěnců, kteří pobírají starobní důchod, a těch, kterým je vyplácen důchod invalidní, se liší natolik, že rozdílné zacházení s těmito podobnými skupinami ospravedlňuje. Nelze se tedy ztotožnit s tím, že zákonodárce měl (pozitivní) povinnost umožnit invalidním důchodům užítí stejných výhod, jaké dává důchodcům starobním. Zákonodárcem zvolené řešení není diskriminační, nevybočuje z přípustných mezí a respektuje požadavky jak akcesorické, tak neakcesorické rovnosti (k výkladu § 34 odst. 4 viz též rozsudek ze dne 28. 5. 2014,

čj. 3 Ads 57/2013-15, v němž NSS řešil otázku znevýhodnění pojištěnců, jímž byl přiznán transformovaný starobní důchod dle § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění; srov. také rozsudek ze dne 28. 5. 2014, čj. 3 Ads 57/2013-15, ve kterém NSS zkoumal, zda § 34 odst. 4 není diskriminační vůči starobním pracujícím důchodcům, kteří do systému důchodového pojištění odváděli pojistné v rozličné výši).

[22] Žalovaná nemohla § 34 odst. 4 ve prospěch stěžovatelky použít ani na základě *analogie*. Při výkladu rozsahu ustanovení, která regulují různé druhy důchodů, jsou možnosti použít analogii značně omezené (srov. rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2011, čj. 6 Ads 117/2011-48 a ze dne 15. 7. 2015, čj. 2 Ads 71/2015-16; nebo též Tröster, P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení*. 5. vyd., Praha: C. H. Beck, 2010, s. 45 – 47). To platí tím spíše, pokud je § 34 odst. 4 systematicky zařazen do části čtvrté, hlavy první zákona o důchodovém pojištění, která reguluje jen starobní důchody. Navíc toto ustanovení výslovně uvádí (hned dvakrát), že se vztahuje pouze na úpravu výše *starobního důchodu*.

[23] V posuzovaném případě stěžovatelka dne 25. 5. 2012 vskutku splnila podmínky k přiznání starobního důchodu, nadále však vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a odváděla pojistné. V jejím případě ovšem nelze v pravém slova smyslu hovořit o postupném ukončení práce (samostatné výdělečné činnosti) a neustálém odvádění pojistného, jak tomu bývá u starobních důchodců. Ze správního spisu plyne, že stěžovatelka po překonání závažné nemoci (podzim 2009) pobírala invalidní důchod III. stupně. To jí ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění založilo náhradní dobu pojištění, tzn. během této doby nemusela platit pojistné na důchodové pojištění. Stěžovatelka dne 25. 5. 2012 dosáhla důchodového věku (§ 28 téhož zákona ve spojení s § 32 odst. 2 a přílohy k zákonu, kterou se stanoví důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1971) a vznikl jí nárok na starobní důchod. Tímto dnem nicméně také pozbyla mezitímního zvýhodnění ve formě bezúplatné účasti na důchodovém pojištění [již cit. § 5 odst. 2 písm. f) téhož zákona]. Od tohoto data jí pak jako osobě vykonávající vedlejší samostatnou činnost (v zákonem vymezeném rozsahu) vznikla povinnost opět odvádět pojistné na důchodové pojištění, které od října 2009 do května 2012 nutně odvádět nemusela. Jakkoli se stěžovatelce může zdát nespravedlivé, že nedosáhla na zvýšení svého invalidního důchodu dle cit. § 34 odst. 4, nemůže se úspěšně dovolat porušení zásady rovnosti. Sama totiž byla po dobu cca dva a půl roku zvýhodněna oproti běžnému pojištěnci, který pobírá starobní důchod, a to tím, že pojistné během této doby nemusela odvádět. I proto nelze hledět na její povinnost odvádět pojistné ve sporném období (od 25. 5. 2012 do 31. 12. 2012 a od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014), jako na skrytou daň, která by jí nepřinášela žádné protiplnění (srov. již cit. náleží sp. zn. Pl. ÚS 12/94).

[24] Žalovaná stěžovatelce jako osobě s nepříznivým zdravotním stavem přiznala *nejvyšší* možný stupeň invalidity (stěžovatelka pobírala pro ní nejvyšší možný invalidní důchod, jež měl nahradit mimořádný výpadek v její příjmech), stěžovatelka si ovšem nadále přilepšovala výdělkem, který přesahoval rozhodnou částku dle cit. § 10 odst. 2. Stěžovatelka si tedy nepočínala jako běžný pojištěnec, jemuž byl přiznán invalidní důchod III. stupně. Schopnost takových lidí vykonávat výdělečnou činnost totiž radikálně poklesne. Vlastní práci si zpravidla nejsou schopni opatřit téměř žádné prostředky k živobytí. Stěžovatelka se ovšem nespokojila ani s tímto největším zvýhodněním – které si stěžovatelka navíc vlastní prací navýšila o další příjem – a nyní se domáhá dalšího benefitu, který jí ovšem nenáleží.

[25] Jen pro úplnost NSS dodává, že pokud by stěžovatelka již v červenci 2012 nepožádala o starobní důchod, mohla si až po definitivním ukončení veškeré výdělečné činnosti u žalované nechat přepočítat, zda by starobní důchod (navýšený o dobu pojištění od 25. 5. 2012 do 31. 12. 2012 a od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014) byl pro ní výhodnější, než invalidní důchod,

pokračování

který jí do tehdy byl vyplácen (mohla užít § 34 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění). Jelikož však stěžovatelka podala žádost o starobní důchod již přibližně dva měsíce po tom, co jí nárok na tento důchod vznikl (tehdy by starobní důchod byl býval nižší, než dosavadní důchod invalidní), zanikl jí bez dalšího nárok na starobní důchod (§ 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Tento nárok tedy nemůže opět (úspěšně) uplatňovat, pojištěnec se nemůže domáhat opětovného poměrování výše konkurujících si důchodů (k tomu viz již cit. rozsudek čj. 3 Ads 57/2013-15).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu